

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Wyniki ankiety nt. otwartego dostępu do publikacji naukowych

Jolanta Przyłuska
Marcin Laskowski

Instytut Medycyny Pracy
im. prof. dra med. Jerzego Nofera w Łodzi

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

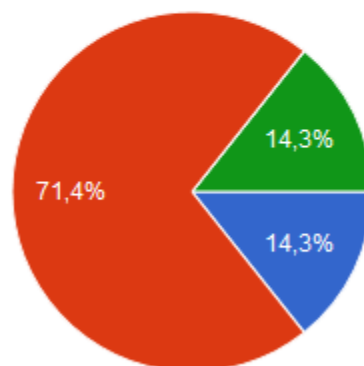
- Ankieta składa się z 15 pytań.
- Opracowana jest na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego przez MNiSW w lutym 2017 r.
- Celem ankiety jest pozyskanie informacji nt. działań w zakresie otwartego dostępu prowadzonych lub planowanych, skali stosowania otwartego dostępu wśród uczestników projektu „Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym”.
- Przeprowadzona została w styczniu 2018 r.
- Informacje zebrane dzięki ankiecie pozwolą m.in. na zdiagnozowanie sytuacji wśród uczestników projektu przed rozpoczęciem prac nad Zadaniem 3.1. Opracowanie i wdrożenie polityki w zakresie otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych.

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

1. Czy Państwa instytucja posiada własną politykę otwartego dostępu? (Zaznacz tylko jedną odpowiedź.)

7 odpowiedzi

- Tak
- Nasza instytucja planuje przyjęcie polityki otwartego dostępu w ciągu najbliższych 12 miesięcy
- Nasza instytucja aktualnie nie planuje przyjęcia polityki otwartego dostępu
- Nie posiada

Omówienie wyników ankiety

1. Czy Państwa instytucja posiada własną politykę otwartego dostępu?

7 odpowiedzi na 8 instytucji

Tak – 1 (instytucja)

Nasza instytucja planuje przyjęcie polityki otwartego dostępu w ciągu najbliższych 12 miesięcy – 5 (instytucji)

Nasza instytucja aktualnie nie planuje przyjęcia polityki otwartego dostępu – 0 (instytucji)

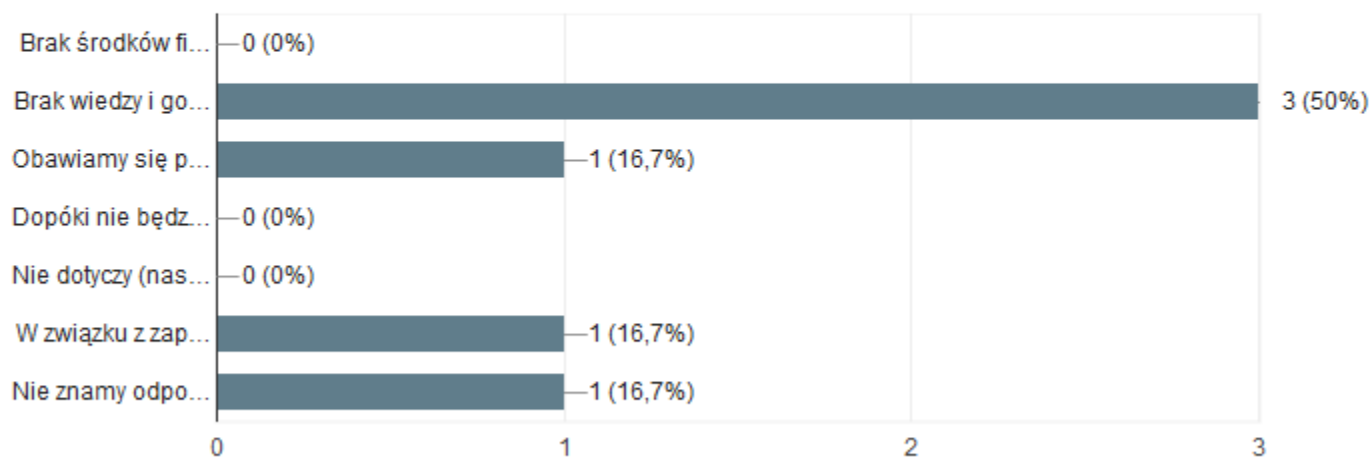
Inne: 1 (instytucja): nie posiada

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

2. Jakie są główne powody braku polityki otwartego dostępu w Państwa instytucji? (Zaznacz tylko jedną odpowiedź.)

6 odpowiedzi

Omówienie wyników ankiety

2. Jakie są główne powody braku polityki otwartego dostępu w Państwa?

6 odpowiedzi na 8 instytucji

Brak wiedzy i gotowości wśród pracowników naukowych – 3 (instytucje)

Obawiamy się problemów organizacyjno-prawnych związanych z przyjęciem polityki otwartego dostępu – 1 (instytucja)

Inne: 1 (instytucja) odpowiedziała: W związku z zaplanowanym opracowaniem i wdrożeniem polityki otwartego dostępu w ramach realizacji wspólnego projektu.

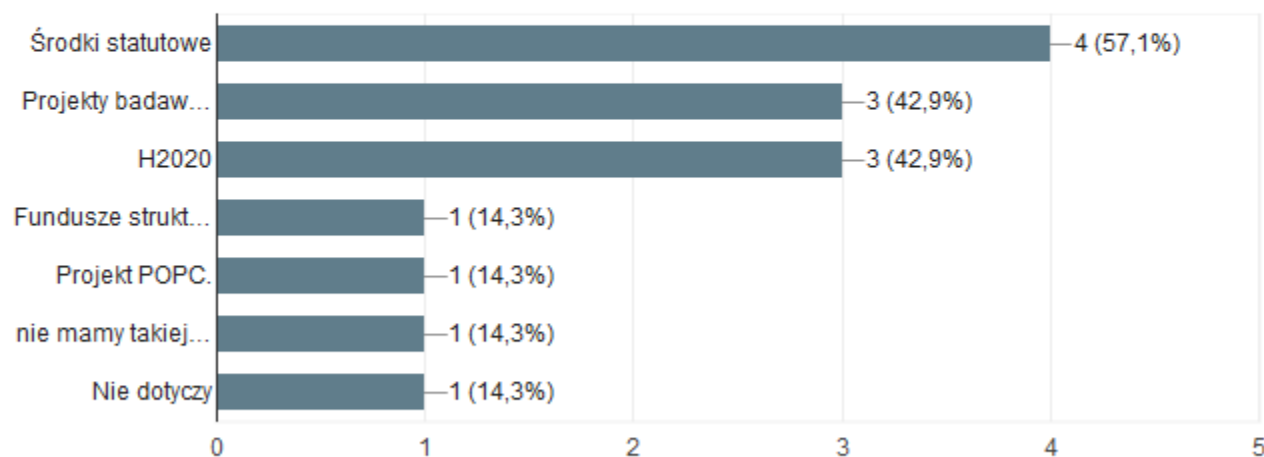
1 (instytucja) odpowiedziała: Nie znamy odpowiedzi

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

3. Z jakich źródeł Państwa instytucja finansuje działania w zakresie otwartego dostępu? (Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.)

7 odpowiedzi

Omówienie wyników ankiety

3. Z jakich źródeł Państwa instytucja finansuje działania w zakresie otwartego dostępu?

7 odpowiedzi na 8 instytucji

Środki statutowe – 4 instytucje

Projekty badawcze (np. projekty NCN) – 3 instytucje

H2020 – 3 instytucje

Fundusze strukturalne – 1 instytucja

Nie mamy takiej wiedzy, prawdopodobnie ze wszystkich ww. źródeł – 1

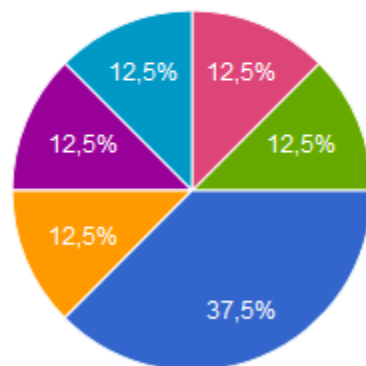
Nie dotyczy – 1 instytucja

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

4. Czy Państwa instytucja posiada cyfrowe repozytorium publikacji naukowych? (Zaznacz tylko jedną odpowiedź.)

8 odpowiedzi

- Nie posiadamy repozytorium cyfrowego publikacji naukowych
- Posiadamy tylko zamknięte repozytorium cyfrowe (dostępne po...
- Posiadamy własne otwarte repozyt...
- Posiadamy otwarte repozytorium w...
- Repozytorium prac doktorskich
- posiadamy cyfrowe repozytorium,...
- pewna liczba publikacji dot. historii...
- Nie dotyczy

Omówienie wyników ankiety

4. Czy Państwa instytucja posiada cyfrowe repozytorium publikacji naukowych?

8 odpowiedzi na 8 instytucji

Nie posiadamy repozytorium cyfrowego publikacji naukowych – 3 (instytucje)

Posiadamy tylko zamknięte repozytorium cyfrowe (dostępne po zalogowaniu dla naszych pracowników) – 1 (instytucja)

Posiadamy własne otwarte repozytorium, w którym są deponowane pełnotekstowe publikacje naukowe – 1 (instytucja)

Posiadamy otwarte repozytorium współdzielone z innymi instytucjami – 1 (instytucja)

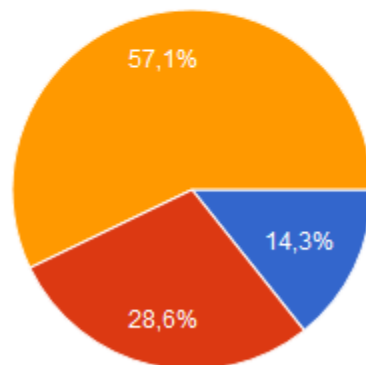
Inne odpowiedzi: Repozytorium prac doktorskich (1); Nie dotyczy (1); posiadamy cyfrowe repozytorium, w którym zawarte są prace doktorskie i habilitacyjne autorów z GUMed, zamieszczone w Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej (1); pewna liczba publikacji dot. Historii uczelni jest umieszczona w regionalnej bibliotece cyfrowej (1)

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

5. Czy w Państwa instytucji powołano pełnomocnika (lub koordynatora) do spraw otwartego dostępu? (Zaznacz tylko jedną odpowiedź.)

7 odpowiedzi

- Tak
- Planuje się powołanie pełnomocnika w ciągu najbliższych 12 miesięcy
- Nie planujemy aktualnie powołania pełnomocnika ds. otwartego dostępu

Omówienie wyników ankiety

5. Czy w Państwa instytucji powołano pełnomocnika (lub koordynatora) do spraw otwartego dostępu?

7 odpowiedzi na 8 instytucji

Tak 1 (instytucja)

Planuje się powołanie pełnomocnika w ciągu najbliższych 12 miesięcy 2 (instytucje)

Nie planujemy aktualnie powołania pełnomocnika ds. otwartego dostępu 4 (instytucje)

Fundusze Europejskie
Polska Cyfrowa

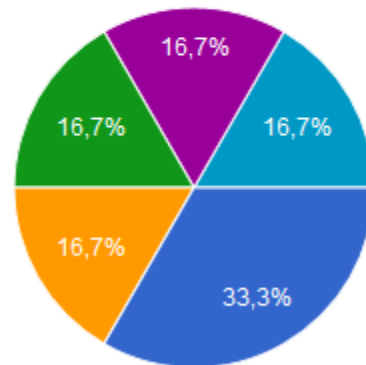
Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

6. Kto powinien pełnić funkcję pełnomocnika ds. otwartego dostępu? (Zaznacz tylko jedną odpowiedź.)

6 odpowiedzi

- Dyrektor biblioteki
- Kierownik działu nauki i informacji
- osoba przygotowana do zadań niezależnie od pełnionej funkcji
- Pracownik Biblioteki
- osoba współodpowiedzialna za kształtowanie w Uczelni polityki naukowej
- osoba zorientowana w zagadnieniu, dysponująca odpowiednią ilością...

UNIwersYTET MEDYCZNY
IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WRÓCLAWIU

INSTYTUT
MEDYCZYNY PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

Śląski
Uniwersytet
Medyczny
w Katowicach

Omówienie wyników ankiety

6. Kto powinien pełnić funkcję pełnomocnika ds. otwartego dostępu?

6 odpowiedzi na 8 instytucji

Dyrektor biblioteki - 2 (instytucje)

Kierownik działu nauki i informacji – 0 (instytucji)

Inne: **pracownik biblioteki** (1); **osoba przygotowana do zadań niezależnie od pełnionej funkcji** (1); **osoba współodpowiedzialna za kształtowanie w Uczelni polityki naukowej** (1); **osoba zorientowana w zagadnieniu, dysponująca odpowiednią ilością czasu na popularyzowanie idei wśród pracowników naukowych**

Fundusze Europejskie
Polska Cyfrowa

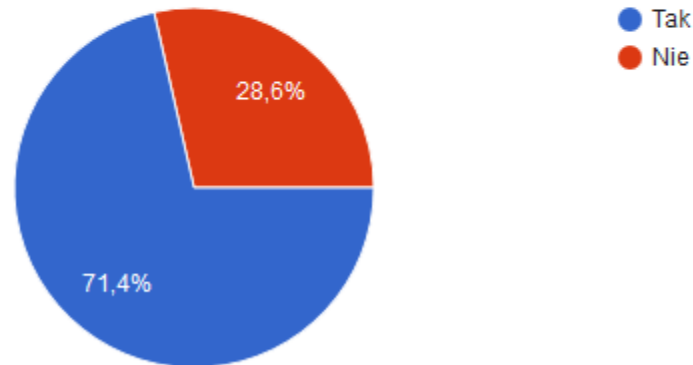
Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

7. Czy Państwa instytucja organizowała w 2017 r. działania informacyjne lub konferencje nt. otwartego dostępu (np. w ramach tygodnia otwartego dostępu – Open Access Week)? (Zaznacz tylko jedną odpowiedź.)

7 odpowiedzi

Omówienie wyników ankiety

7. Czy Państwa instytucja organizowała w 2017 r. działania informacyjne lub konferencje nt. otwartego dostępu (np. w ramach tygodnia otwartego dostępu – Open Access Week)?

7 odpowiedzi na 8 instytucji

Tak – 5 (instytucji)

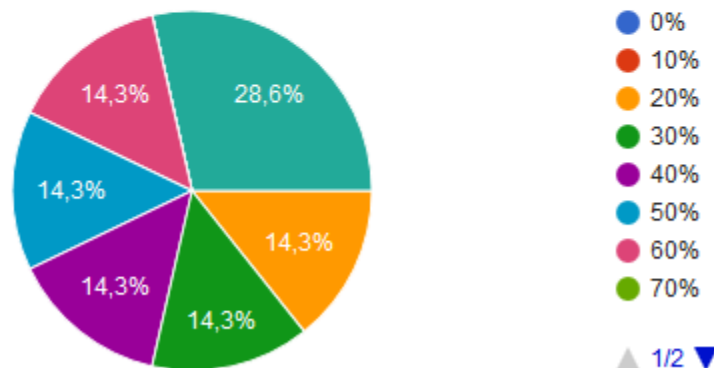
Nie – 2 (instytucje)

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

8. Jaki jest (szacowany) udział publikacji naukowych w otwartym dostępie udostępnionych przez Państwa instytucję w stosunku do wszystkich publikacji naukowych tworzonych przez autorów z Państwa instytucji? (Zaznacz tylko jedną odpowiedź.)

7 odpowiedzi

Omówienie wyników ankiety

8. Jaki jest (szacowany) udział publikacji naukowych w otwartym dostępie udostępnionych przez Państwa instytucję w stosunku do wszystkich publikacji naukowych tworzonych przez autorów z Państwa instytucji?

7 odpowiedzi na 8 instytucji

20% - 1 (instytucja)

30%- 1 (instytucja)

40%- 1 (instytucja)

50%- 1 (instytucja)

60%- 1 (instytucja)

Nie wiem nie posiadamy nawet orientacyjnej wiedzy na ten temat 2 (instytucje)

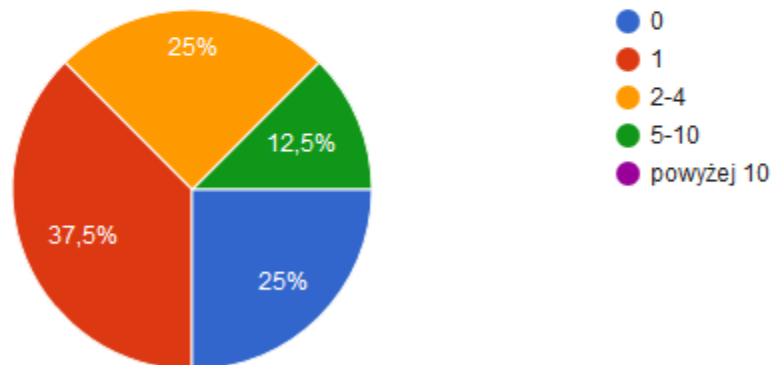
Podsumowanie: szacuje się, że instytucje udostępniają od 20 do 60 % publikacji w otwartym dostępie

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

9. Ile czasopism naukowych w otwartym dostępie wydaje Państwa instytucja? (Zaznacz tylko jedną odpowiedź.)

8 odpowiedzi

Omówienie wyników ankiety

9. Ile czasopism naukowych w otwartym dostępie wydaje Państwa instytucja?

8 odpowiedzi na 8 instytucji

0 – 2 (instytucje)

1 – 3 (instytucje)

2-4 – 2 (instytucje)

5-10 – 1 (instytucja)

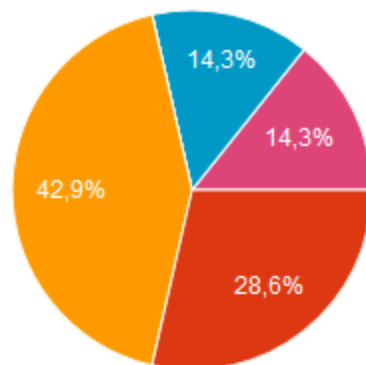
Podsumowanie: 6 instytucji wydaje przynajmniej 1 czasopismo w otwartym dostępie

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

10. W jaki sposób udostępniane są teksty w większości czasopism naukowych wydawanych przez Państwa instytucję? (Zaznacz tylko jedną odpowiedź.)

7 odpowiedzi

- Czasopismo jest dostępne tylko w wersji papierowej
- Artykuły w wersji cyfrowej są otwarte (bez opłat i logowania) w momencie publikacji
- Artykuły w wersji cyfrowej są otwarte (bez opłat i logowania) w momencie publikacji
- Artykuły w wersji cyfrowej są otwier...
- Artykuły w wersji cyfrowej są dostę...
- jest darmowy dostęp elektroniczny...
- Nie dotyczy

Omówienie wyników ankiety

10. W jaki sposób udostępniane są teksty w większości czasopism naukowych wydawanych przez Państwa instytucję?

7 odpowiedzi na 8 instytucji

Czasopismo jest dostępne tylko w wersji papierowej – **żadna instytucja nie wydaje czasopism wyłącznie w wersji papierowej**

Artykuły w wersji cyfrowej są otwarte (bez opłat i logowania) w momencie opublikowania **na zasadach dozwolonego użytku – 2 (instytucje)**

Artykuły w wersji cyfrowej **są otwarte** (bez opłat i logowania) w momencie opublikowania na wolnej licencji – **3 (instytucje)**

Artykuły w wersji cyfrowej są otwierane po upływie embargo (6-12 miesięcy) – **nie stosują embargo**

Artykuły w wersji cyfrowej są dostępne tylko dla osób, które **wykupią dostęp – nie ma**

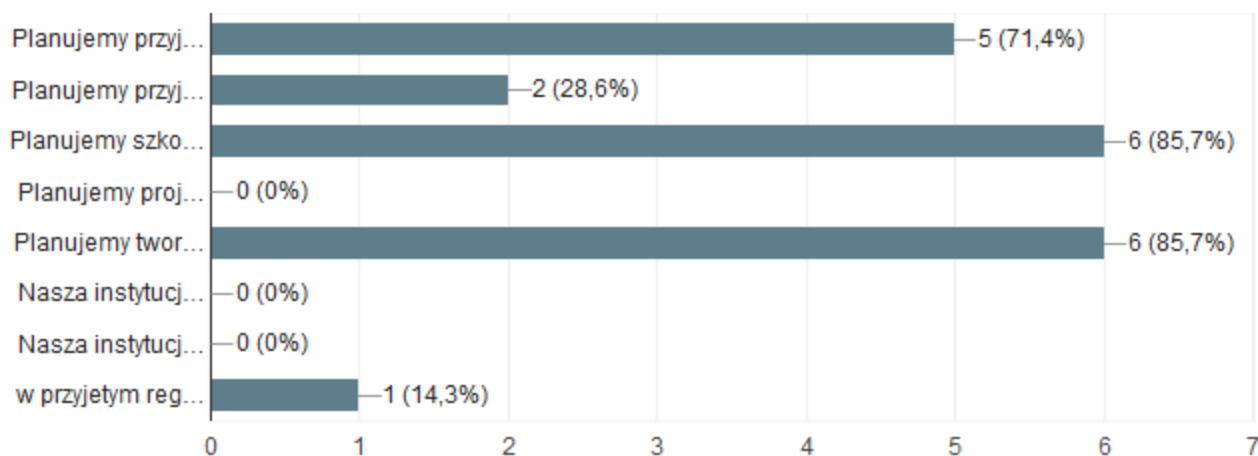
Inne: nie dotyczy (1); **jest darmowy dostęp** elektroniczny ale nie o charakterze otwartego dostępu - żaden fragment tego czasopisma, zarówno tekstu, jak i grafiki, nie może być wykorzystywany w jakiegokolwiek formie, w szczególności zabronione jest dokonywanie reprodukcji oraz przekładanie na język mechaniczny lub elektroniczny, a także utrwalanie w jakiegokolwiek postaci oraz przechowywanie (1);

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

11. Jakie działania w zakresie otwartych danych badawczych (open data) planuje Państwa instytucja w 2018 r.? (Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.)

7 odpowiedzi

Omówienie wyników ankiety

11. Jakie działania w zakresie otwartych danych badawczych (open data) planuje Państwa instytucja w 2018 r.?

7 odpowiedzi na 8 instytucji

Planujemy przyjęcie formalnego regulaminu w zakresie danych badawczych, w tym otwartych danych - 5

Planujemy przyjęcie **nieformalnego dokumentu (np. zalecenia)** w zakresie otwierania danych badawczych - 2

Planujemy szkolenie pracowników nt. otwierania danych badawczych - 6

Planujemy projekt pilotażowy nt. otwierania danych badawczych - 0

Planujemy tworzenie/współtworzenie otwartego repozytorium danych badawczych - 6

Nasza instytucja nie planuje aktualnie działań w zakresie otwierania danych badawczych - 0

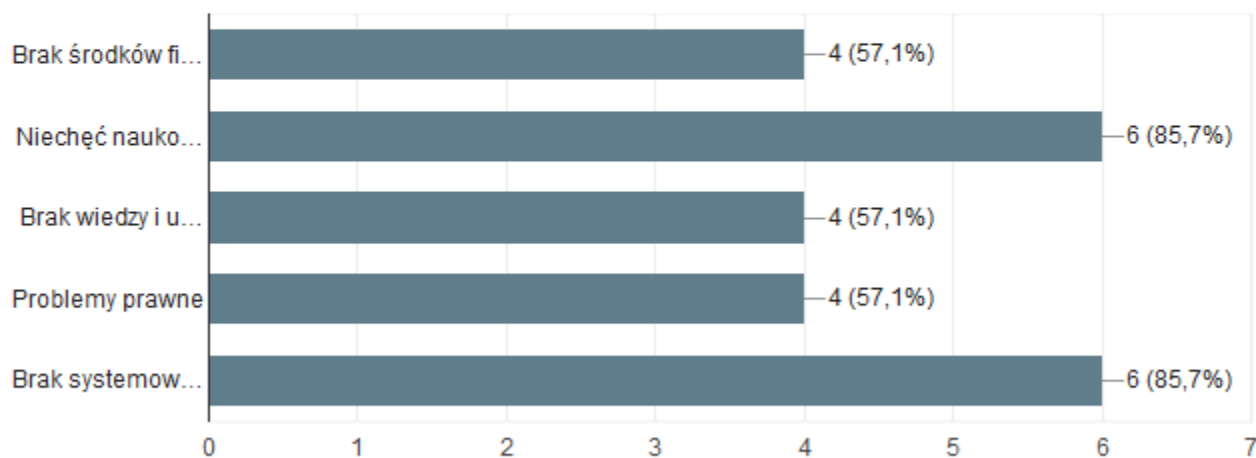
Nasza instytucja otworzyła już dane badawcze i planuje kontynuację działań w tym zakresie - 0

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

12. Jakie są główne bariery w otwieraniu danych badawczych? (Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi)

7 odpowiedzi

Omówienie wyników ankiety

12. Jakie są główne bariery w otwieraniu danych badawczych?

7 odpowiedzi na 8 instytucji

Brak środków finansowych na ten cel - 4

Niechęć naukowców do otwierania własnych danych badawczych - 6

Brak wiedzy i umiejętności technicznych wśród naszych pracowników - 4

Problemy prawne - 4

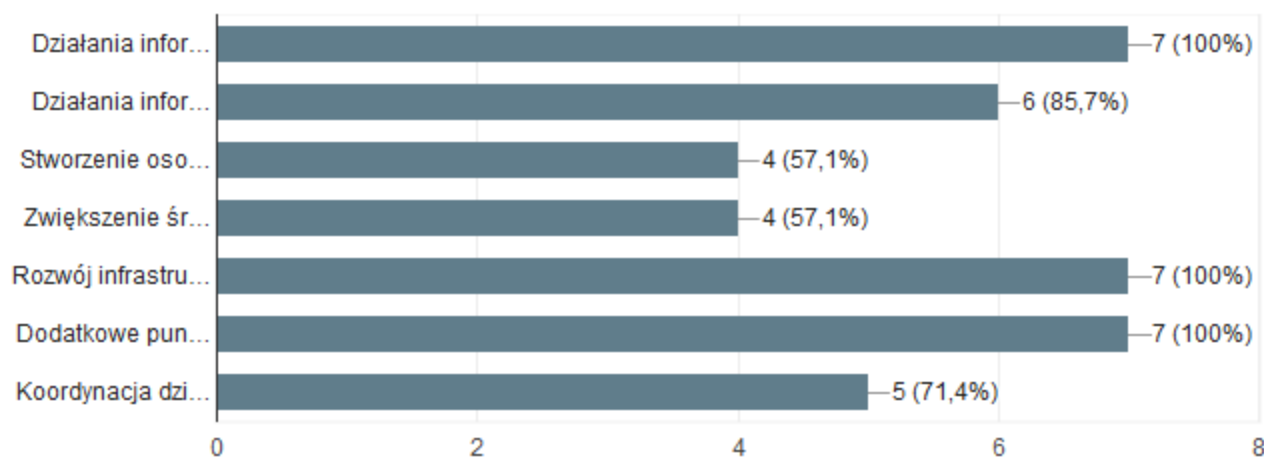
Brak systemowej koncepcji zarządzania danymi badawczymi w jednostkach naukowych - 6

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

13. Jakie działania w zakresie otwartego dostępu są najbardziej potrzebne w Państwa instytucji? (Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.)

7 odpowiedzi

Omówienie wyników ankiety

13. Jakie działania w zakresie otwartego dostępu są najbardziej potrzebne w Państwa instytucji?

7 odpowiedzi na 8 instytucji

Działania informacyjne i szkoleniowe dla pracowników naukowych - 7

Działania informacyjne i szkoleniowe dla kierowników jednostek naukowych i władz uczelni - 6

Stworzenie osobnego strumienia finansowania dla otwartego dostępu - 4

Zwiększenie środków na finansowanie otwartego dostępu w ramach istniejących strumieni finansowych - 4

Rozwój infrastruktury otwartego dostępu, w tym repozytoriów - 7

Dodatkowe punktowanie otwartego dostępu w ewaluacji jednostek naukowych - 7

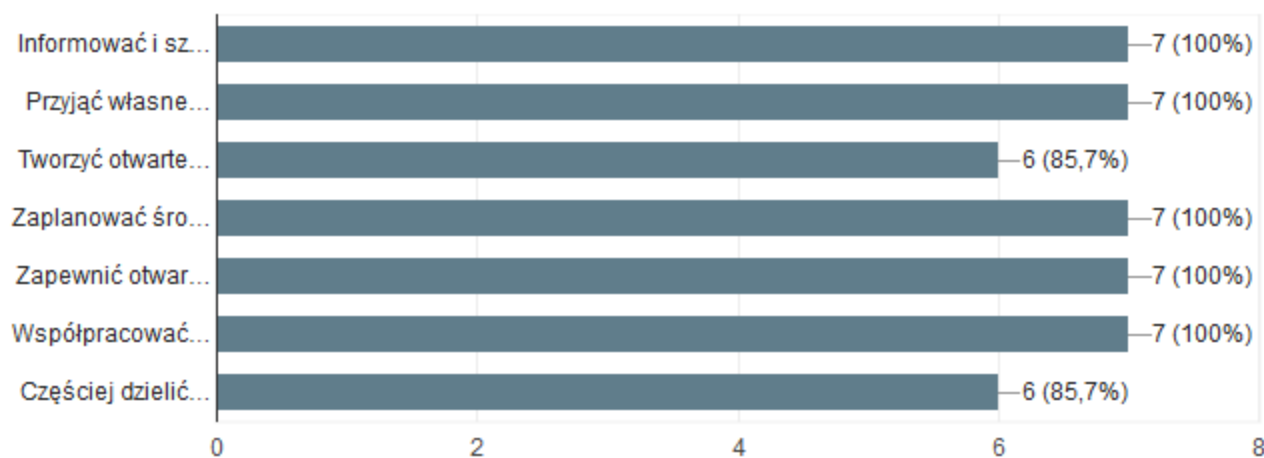
Koordinacja działań podejmowanych przez różne podmioty - 5

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

14. Jakie działania Państwa zdaniem powinny podjąć jednostki naukowe i uczelnie, żeby osiągnąć postęp we wdrażaniu otwartego dostępu? (Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.)

7 odpowiedzi

Omówienie wyników ankiety

14. Jakie działania Państwa zdaniem powinny podjąć jednostki naukowe i uczelnie, żeby osiągnąć postęp we wdrażaniu otwartego dostępu?

7 odpowiedzi na 8 instytucji

Informować i szkolić pracowników naukowych - 7

Przyjąć własne polityki otwartego dostępu - 7

Tworzyć otwarte repozytoria - 6

Zaplanować środki finansowe na wspieranie otwartego dostępu we własnym budżecie - 7

Zapewnić otwarty dostęp do wydawanych czasopism - 7

Współpracować w zakresie tworzenia wspólnych repozytoriów lub koordynacji sieci repozytoriów - 7

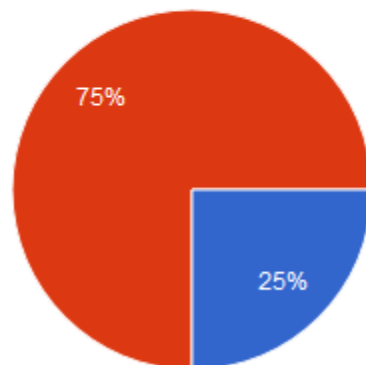
Częściej dzielić się wiedzą i dobrymi praktykami w zakresie otwartego dostępu - 6

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

15. Informacja nt. zakresu zadań osoby wypełniającej ankietę (Zaznacz tylko jedną odpowiedź.)

8 odpowiedzi

- Członek Zespołu wdrażającego projekt POPC
- Członek Zespołu ds. polityki otwartości w projekcie POPC

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Omówienie wyników ankiety

15. Informacja nt. zakresu zadań osoby wypełniającej ankietę

8 odpowiedzi na 8 instytucji

Członek Zespołu wdrażającego projekt POPC - 2 (instytucje)

Członek Zespołu ds. polityki otwartości w projekcie POPC - 6 (instytucji)

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Podsumowanie ankiety

Przyjęcie polityki: Instytucje uczestniczące w projekcie planują przyjęcie polityki otwartego dostępu w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

Powody braku polityki: Głównym powodem dotychczasowego braku polityki otwartego dostępu jest brak wiedzy i gotowości wśród pracowników naukowych oraz obawa przed problemami organizacyjno-prawnymi.

Finansowanie działań: Finansowanie działań w zakresie otwartego dostępu opiera się na środkach statutowych, projektach badawczych (np. projekty NCN), projektach z H2020, funduszach strukturalnych, ale uczestnicy projektu POPC nie posiadają pełnej wiedzy w tym zakresie.

Repozytorium: Instytucje uczestniczące w projekcie w większości nie posiadają cyfrowego repozytorium publikacji naukowych w rozumieniu otwartego repozytorium.

Pełnomocnik: 4 instytucje nie planują aktualnie powołania pełnomocnika ds. otwartego dostępu, 2 zamierzają, 1 powołała już, 1 nie ma wiedzy.

Wybór pełnomocnika: funkcję pełnomocnika ds. otwartego dostępu powinna pełnić osoba przygotowana do zadań niezależnie od pełnionej funkcji, osoba współodpowiedzialna za kształtowanie w Uczelni polityki naukowej, osoba zorientowana w zagadnieniu.

Działania informacyjne: 5 instytucji organizowało w 2017 r. działania informacyjne nt. otwartego dostępu.

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Podsumowanie ankiety cd.

Szacowany udział publikacji naukowych w otwartym dostępie: 4 instytucje udostępniają od 20 do 60 % publikacji w OD, 2 nie mają wiedzy, 1 nie odpowiedziało.

Wydawanie otwartych czasopism naukowych: 6 instytucji wydaje przynajmniej 1 czasopismo w otwartym dostępie.

Udostępnianie tekstów w wydawanych czasopismach: Żadna instytucja nie wydaje czasopism wyłącznie w wersji papierowej, dla wersji elektronicznej nie ma zastosowania embargo, nie ma też opłat za dostęp, 3 instytucje wydają na zasadach otwartości (CC), 3 - dozwolonego użytku.

Dane badawcze: 5 instytucji planuje przyjęcie formalnego regulaminu, 2 - nieformalny dokument (np. zalecenia), szkolenia planuje 6 instytucji, współtworzenie repozytorium danych - 6.

Bariery w otwieraniu danych badawczych: brak środków finansowych na ten cel, niechęć naukowców do otwierania własnych danych badawczych, brak wiedzy i umiejętności technicznych wśród naszych pracowników, problemy prawne, brak systemowej koncepcji zarządzania danymi badawczymi w jednostkach naukowych.

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Podsumowanie ankiety cd.

Potrzebne działania w zakresie otwartego dostępu: Działania informacyjne i szkoleniowe dla pracowników naukowych, działania informacyjne i szkoleniowe dla kierowników jednostek naukowych i władz uczelni, zwiększenie finansowania dla otwartego dostępu, rozwój infrastruktury otwartego dostępu, w tym repozytoriów, dodatkowe punktowanie otwartego dostępu w ewaluacji jednostek naukowych, koordynacja działań podejmowanych przez różne podmioty.

Działania naprawcze: Informować i szkolić pracowników naukowych, przyjąć własne polityki otwartego dostępu, tworzyć otwarte repozytoria, zaplanować środki finansowe na wspieranie otwartego dostępu we własnym budżecie, zapewnić otwarty dostęp do wydawanych czasopism, współpracować w zakresie tworzenia wspólnych repozytoriów lub koordynacji sieci repozytoriów, częściej dzielić się wiedzą i dobrymi praktykami w zakresie otwartego dostępu.

Kto wypełniał ankietę: Członek zespołu ds. polityki otwartości w projekcie POPC lub członek zespołu wdrażającego.